

BIZTONSÁGI ADATLAP**1. A KÉSZÍTMÉNY NEVE: ARTI – SPRAY Okklusionsspray (BK 285, BK 286, BK 287, BK 288)**

Gyártó/Szállító cég neve: **Dr. Jean Bausch KG**
Oskar-Schindler-Str. 4
50769 Köln
Tel: 0221-70936-0; Fax: 0221-70936-66

Importáló cég neve: **Á – DENT Kft.**
6721 Szeged, Pusztaszeri u. 16.

Sürgősségi telefon: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**
1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Tel: (36 1) 476 6464, (36 80) 201 199

Felhasználás:

2. ÖSSZETÉTEL:

Megnevezés	CAS-szám	EU-szám	Koncentráció tartomány (%-ban)	Veszélyjel	R- mondat
Bután	106-97-8	203-448-7	bizalmas	F ⁺	12
Izobután	75-28-5	200-857-2	bizalmas	F ⁺	12

3. VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS

fokozottan tűzveszélyes

A veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló **R – mondatok:**

R 12 – Fokozottan tűzveszélyes

R 18 – A használat során robbanásveszélyes / tűzveszélyes gáz – levegő elegy keletkezhet

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

Általában: Azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a címkét vagy ezt a biztonsági adatlapot. A teendőkkel kapcsolatban az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálattól (ETTSZ telefon: 476-64-64 vagy 06-80-201-199) lehet tanácsot kérni.

4.1. LENYELÉS:

Teendők:

- Mossuk ki a sérült száját tiszta vízzel.
- Panasz esetén a sérülthöz azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a címkét!

4.2. BELÉGZÉS:

Teendők:

- A sérültet helyezzük kényelmes testhelyzetbe friss levegőn (stabil oldalfekvés ajánlott)!
- Panasz esetén hívjunk orvost!

4.3. BŐRREL ÉRINTKEZÉS:

Teendők:

- Távolítsuk el a szennyezett ruházatot.
- Mossuk le bő szappanos vízzel a szennyezett bőrfelületet.

4.4. SZEMBE JUTÁS:

Teendők:

- Mossuk ki a szemet azonnal bő vízzel (öblítés 15 percen keresztül a szemgolyó folyamatos mozgásával).
- Tünetek esetén hívjunk orvost.

5. TŰZVESZÉLYESSÉG

Fokozottan tűzveszélyes!

5.1. Oltóanyag:

CO₂, száraz oltóanyag, alkoholálló hab, vízpermet használható! Tilos vízszugár alkalmazása!

5.2. Tűzoltáskor használatos védőruházat:

Az előírásoknak megfelelő teljes védőöltözet, illetve védőfelszerelés (levegőtől függetlenített légzőkészülék) szükséges, amely megakadályozza a termék érintkezését bőrrel, a szembe jutást és az égés során keletkező veszélyes gázok, illetve füst belégzését.

5.3. Különleges expozíciós veszély:

Gőzei nehezebbek a levegőnél, és a talaj fölött összegyűlnek. Tűz esetén komplex gáz-aeroszol keverék, szén-monoxid, nitrogén-oxid, korom, kén-dioxid, és más toxikus vegyületek képződhetnek.

- 5.4. Egyéb:
Az oltáshoz használt folyadék a csatornahálózatba, vízfolyásokba nem kerülhet. A zárt tartályok vízzel hűtendők.
- 6. ÓVINTÉZKEDÉS BALESET ESETÉN**
- 6.1. SZEMÉLYI VÉDELEM:
A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett, megfelelő egyéni védőeszközöket viselő személyzet tartózkodhat. Hatékony szellőztetést kell biztosítani. Távolsuk el e hőforrásokat.
- 6.2. KÖRNYEZETVÉDELEM:
A környezetbe jutott anyagot, illetve a képződő hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni. A termék és a belőle származó hulladék élővízbe, talajba és közcatornába jutását meg kell akadályozni. Amennyiben környezetszennyeződéssel járó esemény következett be, haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságot.
- 6.3. SZABADBA JUTÁS ESETÉN:
A szabadba jutott terméket nem gyúlékony, közömbös, ásványi eredetű nedvszívó anyaggal (földdel, homokkal, savlekötő anyaggal, univerzális kötőanyaggal, fűrészpórral) kell letakarni, felitatni és az összegyűjtött hulladékot szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott, zárható veszélyes hulladékgyűjtő tartályba helyezve kell tárolni. A veszélyes hulladék összegyűjtése, elhelyezése, ártalmatlanítása közben megfelelő egyéni védőeszközök használata szükséges.
- 7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**
- 7.1. Kezelés:
A termék kezeléséhez hatékony légcserre (általános szellőztetés) szükséges. A termék szemmel, bőrrel ismételt, illetve hosszabban nem érintkezhet, ruházatra jutását és a belégzéses expozíciót el kell kerülni. A munkavégzés helyén enni, inni, dohányozni nem szabad. Munkavégzéshez megfelelő egyéni védőeszközöket kell használni (lásd a 8. pont alatt). Távolsuk el a hőforrásokat. Ne dohányozzunk! A tartóedényt óvatosan nyissuk ki és elővigyázatosan kezeljük. Az elszennyeződött ruházatot azonnal le kell cserélni és újbóli használat előtt ki kell mosni. A termék kezelését követően, munkaközi szünetben vagy étkezés előtt kézmosás, munkavégzés után alapos tisztálkodás (melegvizet kézmosás és zuhanyozás szappannal) szükséges.
- 7.2. Tárolás:
A termék csak az eredeti, zárt és megfelelő jelöléssel ellátott edényben tárolható lefolyó nélküli gyűjtőtálca felett.
A tároló helyiség hűvös, megfelelően szellőztethető és takarítható legyen!
50 °C alatti hőmérsékleten tartandó. Fokozottan tűzveszélyes!
- 8. AZ EGÉSZSÉGET NEM VESZÉLYEZTETŐ MUNKAVÉGZÉS FELTÉTELEI**
- 8.1. A munkavégzés feltételei:
A munkavégzés során megfelelő körülmétek szükséges a készítmény kiömlésének, padozatra, ruházatra, bőrre, illetve szembe jutásának elkerülésére (védőszemüveg viselése ajánlott).
Munka közben étkezni, dohányozni tilos!
Szokásos alkalmazási feltételek mellett és megfelelő szellőztetés mellett használható.
Munkavégzés előtt, illetve után mindig mossunk kezet.
- 8.2. Munkahelyi légtérben megengedett határértékek:
Bután (CAS: 106-97-8) ÁK – érték: 2350 mg/m³, CK – érték: 9400 mg/m³
A légtérszennyezettség koncentrációját levegőmérésekkel kell ellenőrizni!
A 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet 7. § (6) bekezdése értelmében a határértékkel nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb szintre csökkenteni az expozíció mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a veszélyes anyagnak nincs egészségkárosító hatása.
- 8.3. Személy védelem:
1. Légzésvédelem: megfelelő szellőztetés mellett nem szükséges.
 2. Bőr- és testfelület védelme: megfelelő védőruházat.
 3. Kézvédelem: megfelelő védőkesztyű.
 4. Szemvédelem: nem szükséges.
- A 8. pont alatti előírások átlagosnak tekinthető körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban szakértő bevonásával ajánlott dönteni.**
- 9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK:**
- 9.1. Fizikai tulajdonságok:
1. **Halmazállapot:** aeroszol
 2. **Szín:** fehér, vörös, kék, zöld.
 3. **Szag:** érzékelhető
 4. Lobbanáspont: <0 °C
 5. Gyulladás hőmérséklet: 400 °C
 6. Robbanáshatárok: alsó: 1, 5 térfogat %; felső: 8, 5 térfogat %
 7. Sűrűség (20 °C – on): 0, 54 – 0, 59 g/cm³
 8. Oldhatóság vízben (20 °C – on): csekély
- 9.2. Kémiai tulajdonságok:
1. pH - érték (20 °C): -
- 10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG**
- 10.1. Stabilitás:
1. Normál körülmények között stabil.
 2. Veszélyes bomlástermékek: a gyártó adatai alapján nincsenek.

11. TOXIKOLÓGIAI ADATOK11.1. Toxicitás (LD₅₀):

Nincs adat!

11.2. Egyéb:

A hajtógáz magas koncentrációban belélegezve narkotikus hatású lehet.

12. ÖKOTOXICITÁS:

A termék és a belőle származó hulladék élővízbe, talajba és közcsatornába jutását meg kell akadályozni.

13. HULLADÉKKEZELÉS, ÁRTALMATLANÍTÁS

A készítmény maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendeletben (módosítja: 340/2004 (XII. 22. Korm. rendelet), és a 16/2001. (VII. 18) KöM. rendeletben (módosítja: 22/2004 (XII. 11. KvVM rendelet) foglaltak szerint.

Csomagolóanyag: A veszélyes hulladékkal szennyezett csomagolóanyag kezelése és ártalmatlanítása a termékre vonatkozó előírásoknak megfelelően történhet. A kiürült göngyöveget a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően kell összegyűjteni és szakszerű hulladékkezelési eljárásnak alávetni.**14. SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK**14.1. Szárazföldi szállítás:

1. ADR/RID osztály: 2

2. UN szám: 1950 (aeroszol)

14.2. Vízi szállítás:

1. IMDG-osztály: 2

2. UN-szám: 1950 (aeroszol)

14.3. Légi szállítás:

1. ICAO/IATA: 2

2. UN-szám: 1950 (aeroszol)

3. Csomagolási osztály: II

4. EmS: 2 – 13

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK15.1. Címkézésre vonatkozó előírások:

Veszély jel és veszély szimbólum:

A veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló **R – mondatok:****R 12** – Fokozottan tűzveszélyes**R 18** – A használat során robbanásveszélyes / tűzveszélyes gáz – levegő elegy keletkezhetA veszélyes anyagok biztonságos használatára utaló **S – mondatok:****S 2** – Gyermek kezébe nem kerülhet**S 9** – Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó**S 16** – Gyújtóforrástól távol tartandó – Tilos a dohányzás**S 33** – A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell15.2. Vonatkozó törvények és rendeletek:

1. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos rendeletek:

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról, (módosítja: 2004. évi XXVI. tv., 2004. évi CXL. tv.)

és vonatkozó rendeletei, 44/2000. (XII. 27.) EüM. Rendelet (módosítja: 33/2004. (IV. 26.) ESzCsM. rendelet, 1/2005 (I. 7.) FVM r., 61/2004 (VIII. 11.) ESzCsM r., 73/2004 (VIII. 11.) ESzCsM r.)

2. Veszélyes hulladéokra vonatkozó előírások:

98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet

16/2001. (VII. 18.) KöM. rendelet

3. Vízszennyezéssel kapcsolatos rendeletek:

22/2004 (VII. 21.) Korm r., (módosítja: 368/2004 (XII. 26.) Korm. r., 340/2004 (XII. 22.) Korm. r.)

4. Munkavédelemre vonatkozó előírások:

1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről (módosítja: 2004. évi XI. tv., 2004. évi XXVIII. tv.), módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei.

16. EGYÉB

A biztonsági adatlapban előforduló R-mondatok teljes szövege:

R 12 – Fokozottan tűzveszélyes**R 18** – A használat során robbanásveszélyes / tűzveszélyes gáz – levegő elegy keletkezhet

Ez a biztonsági adatlap a gyártó által rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján készült, és megfelel a 2000. évi XXV., a 2004. évi XXVI. törvény (a kémiai biztonságról), a 44/2000. (XII.27.) EüM. és a 33/2004. (IV.26.) ESZCSM rendelet (a veszélyes

Elkészítés dátuma: 2009. július 3.

www.biztonsagiadatlap.hu

anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól) előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások, melyeket a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak és szakszerűnek tartunk, hozzáférő szakemberek jóhiszemű munkájából származnak. Ezek mindössze a termék kezeléséhez adott útmutatóként szolgálhatnak, a teljesség, illetve a teljes körűség igénye nélkül. A termék felhasználása és kezelése során bizonyos körülmények között további, itt nem említett megfontolások is szükségessé válhatnak. Mindezekre tekintettel a biztonsági adatlap készítője, illetve az adatlapot aláíró cég - a termék felhasználásának, kezelésének körülményeit nem ismerve - semmilyen közvetlen vagy közvetett felelősséget vagy garanciát nem vállal a termék minőségéért és nem ad biztosítékot arra vonatkozóan, hogy a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállóknak bizonyul. A biztonsági adatlap készítője, illetve az adatlapot aláíró cég nem vonható felelősségre az itt leírtakért és semmilyen káresemény, veszteség, sérülés, baleset, illetve ezekhez hasonló vagy ezekhez kapcsolódó más esemény bekövetkezéséért, amely összefüggésbe hozható az itt megadott információk felhasználásával. A biztonsági adatlapban foglalt információk megbízhatóságának mérlegelése, valamint a termék konkrét felhasználási és kezelési módjának megállapítása a tevékenységet végző felelőssége. A felhasználó köteles minden olyan hatályos jogszabályi előírást betartani, amely a termékkel folytatott tevékenységre vonatkozik.